

De lå der i minst ti tusen år. Lå der og var steiner i vannkanten. Noen store, noen mindre. Men så, i høst, var de borte vekk.

En lykkelig slutt på en historie om noen steiner i Bærum

Oles klode
Ole Mathismoen

Journalist
Blogger om klima på
go.ap.no/olesklode

Dette er en historie om at ett enkelt menneske kan gjøre en stor forskjell. At man ikke alltid trenger lover og politikere for å redde naturarv.

Tusenvis av mennesker kjenner steinene. Noen har kanskje aldri tenkt på dem som annet enn store steiner, for andre har de vært viktige. Nakne barneføtter har klatret på dem og kanskje skrapet seg opp en sommerdag. Steinene var en like naturlig del av stranden mellom Veritas og Høvikodden i Bærum som stranden selv.

Arne Næss satt der

Fotograf og forfatter Petter Mejlænder er blant dem som hadde et spesielt forhold til steinene.

For noen år siden var han på tur med sin venn Arne Næss. Økofilosofen ble sliten, og Mejlænder løftet ham opp på en av steinene for å hvile. Der satt den verdenskjente mannen og dinglet med benene. Som en Chaplin. Og Mejlænder tok et ikonisk Næss-bilde.

Etter at Arne Næss døde fortsatte Mejlænder å besøke steine-

ne. Tok utallige bilder av dem i årstidenes forskjelligartede lys.

Vikinger og Sonja Henie

Men så en dag, tidlig i vinter bråstoppet han. Trodde ikke det han ikke så. Steinene var borte. Tilbake var en flat strand uten steinene fra istiden, som vikingene fra Kjørbo like ved kjente så godt, og som kanskje Sonja Henie hvilte på da hun og Niels Onstad ruslet rundt på Høvikodden for å planlegge sitt kunstmuseum.

Mejlænder ringer og er opprørt: - Dette har fratatt stranden sin særegne karakter, en ti tusen år gammel fortelling. Menneskers tankeløshet har forårsaket havstigning, og nå dekkes havstigningens skader med noken tankeløs skade, sier han.

«Det var så helt unødvendig»

Noen har nemlig vært på besøk med gravemaskin og flyttet strandsteinene, brukt dem som støtte for å stanse erosjon ved gangveien.

- Det verste er at dette var helt unødvendig. Men den forteller noe vesentlig: Selv de best utdannede og ansvarlige naturforvalterne blant oss kan være blinde for naturens språk, selv der hvor steinene nærmest snakket med blindeskrift. Kanskje fordi vi ikke har tatt miljøkrisen helt inn over oss? Og det kunne skje selv med en av naturmiljøets selvoppnevnte internasjonale beskyttere Veritas som nærmeste nabo, sier en enda mer opprørt Mejlænder.

- Med bildene mine tenker jeg å markere denne forringelsen nærmest som en tydelig metafor, og måten synliggjøre hvor stor skade som kan gjøres med

små og helt unødvendige feilgrep. Og det viktigste: Her går det faktisk an å skru tiden tilbake og gjøre skaden god igjen.

Syden-strand i Bærum

- Stubben etter "Arne"-treet ved siden av steinen står riktignok igjen som et ubehagelig symbol på at mye uopprettelig skade allerede er skjedd i naturmiljøet, men steinene kan flyttes tilbake der de lå. En slik tilbakeføring vil markere en holdning turgåere i fremtiden vil kunne berikes av. Det ville være en gest og et grep i Arne Næss' miljøfilosofiske ånd. Da vil barn og voksne igjen kunne lese denne stranden som noe annet enn en stum kommersialisert Syden-strand. Steinene vil kunne stå som monumenter over vår vilje til å snu og motarbeide miljøpolitisk uvett, sier Mejlænder.

«Unnskyld, vi skal reparere»

Han er allerede på intens leting etter "synderen". Ringer og skriver e-poster.

Og til slutt finner han ut av det.

Han ringer igjen: - Nå har jeg fått e-post fra parkforvalteren i kommunen som kryper til korset. De beklager feilen og vil legge steinene skånsomt tilbake på plass til våren! De vil til og med at jeg bistår med bildene for å finne rett plassering! Min enmanns miljøaksjon har dermed, høyst sannsynlig lykkes, takket være fotografiene, sier han lykkelig.

Så snart får stranden i Bærum tilbake sine steiner. En bitte liten natur- og kulturarv skal repareres og få leve videre. Takket være at en fyr gadd å bry seg og protestere.

FØR. Slik har steinene på stranden på Høvikodden ligget siden siste istid. ALLE FOTO: PETTER MEJLÆNDER

NÅ: Steinene fra siste istid er borte.

Økofilosofen Arne Næss dingler med bena på steinen som var et landemerke.

Vi søker strategisk kategorileder – prosesser og anskaffelser

Ønsker du å jobbe selvstendig med forbedringsprosjekter på tvers av verdikjeden?

Les mer om stillingen på www.sparebank1.no/stillinger

SpareBank 1